

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2963

av **Jesper Skalberg Karlsson (M)**

Undantag från underrättelseskyldigheten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att häva socialtjänstens breda undantag från lagen om underrättelseskyldighet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Försörjningsstödet är samhällets allra yttersta skyddsnät. När bedrägerier och fusk riktas mot välfärdssystemen riskerar resurserna att inte räcka till dem som behöver stöd, samtidigt som legitimiteten för försörjningsstödet försvagas. Det är oerhört allvarligt.

Flera utredningar om välfärdsbrottslighet har på olika sätt belyst att kommunernas ekonomiska bistånd utsätts för medvetet och systematiskt fusk. Brottsförebyggande rådet har bland annat år 2016 påpekat två stora risker: att den sökande kan ha dolda inkomster eftersom inkomstuppgifter kommer från den sökande och inte direkt från banken, samt att den sökande kan ange en hög hyreskostnad genom att inte uppge sambo eller inneboende. I båda fallen kan en sökande få för hög ersättning.

Det som gör detta möjligt är till stor del att socialtjänsten inte omfattas av underrättelseskyldighet, vilket många andra myndigheter som hanterar känsliga uppgifter gör. Delegationen mot felaktiga utbetalningar (SOU 2008:74) föreslog för flera år sedan att detta undantag skulle avskaffas – vilket senare fått stöd av bland annat slutsatserna i utredningen om kvalificerad välfärdsbrottslighet (SOU 2017:37) där man slår fast att en tredjedel av kommunernas anmälningar av bidragsbrott är vad utredaren kallar ”kvalificerad välfärdsbrottslighet”.

Utöver att kommunerna behöver ges fler verkningsfulla verktyg för att själva motverka bidragsbrott behöver de brottsbekämpande myndigheterna få justa förutsättningar för att brott mot välfärdssystemen ska kunna utredas och beivras. Då är en rimlig början att socialtjänstens breda undantag från lagen om underrättelseskyldighet (2008:206) hävs. Det skulle underlätta samverkan mellan kommunernas socialtjänster och relevanta statliga myndigheter, såsom

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Skatteverket, Kronofogden, Migrationsverket och Polismyndigheten. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)